
НАСТАВА И УЧЕЊЕ

– савремени приступи и перспективе –

НАСТАВА И УЧЕЊЕ

– савремени приступи и перспективе –

Издавач

УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ У УЖИЦУ

За издавача

Др Радмила Николић

Главни и одговорни уредник

Др Радмила Николић

Програмски уредници

Др Радмила Николић, др Миленко Кундачина, др Видан Николић

Програмски одбор

dr Eva Szórádová (Slovačka), dr Mara Cotič (Slovenija), dr Pavel Doulík (Češka Republika),
dr Milan Matijević (Hrvatska), др Љупчо Кеверески (Македонија), др Ненад Сузић
(Република Српска), др Никола Поткоњак (Србија), др Грозданка Гојков (Србија),
др Славица Максић (Србија), др Радмила Николић (Србија), др Миленко Кундачина
(Србија), др Крстивоје Шпијуновић (Србија), др Видан Николић (Србија)

Рецензенти

Др Миомир Милинковић, др Драгољуб Зорић, др Стана Смиљковић, др Љубица
Диковић, др Бранко Јовановић, др Никола Поткоњак, др Благица Златковић,
др Лидија Златић, др Миленко Кундачина, др Радован Антонијевић, др Сања
Маричић, др Љубинко Милановић, др Радмила Николић, др Јелена Стаматовић, др
Крстивоје Шпијуновић, др Далиборка Пурић

Организациони одбор

Др Радмила Николић, dr Mara Cotič (Slovenija), др Миленко Кундачина, др Данијела
Василијевић, др Јелена Стаматовић, др Бранко Поповић

Организатори

Универзитет у Крагујевцу, Учитељски факултет у Ужицу (Србија); Universitet
„Konstantin Filozof“, Pedagoški fakultet, Nitra (Slovačka); Univerza na Primorskem,
Pedagoška fakulteta v Kopre (Slovenija); University of Jan Evangelista Purkyně in Usti nad
Labem, Faculty of Education (Češka Republika)

Лектори

Др Видан Николић

Др Љиљана Костић

Преводиоци

Мр Гордана Љубичић (енглески језик)

Др Светлана Терзић (руски језик)

Техничко уређење

Рачунарски центар Учитељског факултета

Штампа

Штампарија „Свен“ – Ниш

Тираж

200 примерака

Ужице, 2014.

ISBN: 978-86-6191-023-4

Штампање ове монографије помогло је Министарство просвете, науке и технолошког
развоја Републике Србије.

Проф. др Радмила Николић

Универзитет у Крагујевцу, Учитељски факултет у Ужицу

КАКВЕ СУ ПЕРСПЕКТИВЕ ШКОЛЕ И НАСТАВЕ У ОВОМ ВЕКУ*

Апстракт: Упркос бројним променама као одговора на критике школе и наставе, општа је оцена да су и школа и настава још увек задржале суштинска обележја „старе школе“ или како се најчешће говори, *традиционалне школе*. О томе сведоче бројне анализе и истраживања, али и резултати провере квалитета постигнућа ученика на различитим нивоима. У овом раду биће речи о школи и настави у савременим условима, о бројним покушајима да се осавремени и модернизује њихов рад, као и резултатима тих покушаја. Указаће се и на противуречности и недостатке у примени неких решења која су школу и наставу требало да учине функционалнијом и ефикаснијом у остваривању постављених циљева.

Кључне речи: *школа, настава, промене, функције, обележја, перспективе школе и наставе.*

Образовање и васпитање је увек представљало стратешко питање сваке државе и народа. Васпитање је у *школи* имало свој основни и најзначајнији израз. У укупном развоју друштва школа је имала централно место и увек је била један од основних чинилаца развоја људске цивилизације. Као и много пута до сада, намеће се потреба преиспитивања улоге школе у формирању младих генерација које ће обезбедити будућност друштва. То питање је посебно значајно у условима општедруштвених промена, научно-технолошких и глобализацијских процеса – који из темеља мењају улогу институционалног образовања и васпитања. Због свега тога неопходно је трагати за новим формама школског образовања које ће задржати атрибуте организованости, систематичности и рационалности. Нове околности одузимају постепено школи монополистички положај у систему образовања и васпитања и, како тврди Н. Трнавац, „она губи своју искључиву надлежност над образовањем, али јој се не смањује одговорност“ (Трнавац 1992: 94).

* Рад је настао у оквиру пројекта *Настава и учење: проблеми, циљеви и перспективе*, бр. 179026, чији је носилац Учитељски факултет у Ужицу, а који финансира Министарство просвете и науке Републике Србије.

